

76. युगेन (= योगेन = पुगपद Comm.) TBR. 3, 7, 10, 1. भग्युगे M. 8, 291.
 ○भङ्ग कथास. 60, 12. पान्कात. ed. ord. 4, 13. अन्धेनेव (so die ed. Bomb.,
 विद्यात्रा NILAK.) युगे (द्वापराखण्ये NILAK.) नहूं विपर्यस्तम् MBn. 2, 1932. 3,
 14909. पार्थिव्यक्षयुगा द्वया: 4, 1707. 3, 7214. 6, 3879. ○मध्ये, ○संस्कृनेषु,
 ○पालीषु 7, 3597. 8783. fg. HARIV. 2636. 12338. R. 3, 34. 32. 6, 18, 54. JÄGN.
 2, 299. VARĀH. BRH. S. 11, 37. 46, 9. KATHAS. 97, 6. ČIČ. 3, 68. इयुगः BHAG.
 P. 5, 21, 15. ○व्यापतबाङ्ग RAGH. 3, 34. ○दीर्घिदर्मि: 10, 87. ○वाङ्गम्यः
 KUMĀRAS. 2, 18. — 2) n. Paar AK. 2, 5, 38. 3, 4, 2, 25. TRIK. 2, 5, 38. H.
 1424. H. an. MED. HALĀJ. 4, 15. वस्त्रं आच. GRH. 3, 8, 1. ČĀNKH. GRH.
 3, 1. MBn. 3, 2632. AK. 2, 6, 2, 14. H. 668. VARĀH. BRH. S. 48, 72. KATHAS.
 24, 124. KULL. zu M. 7, 126. Schol. zu P. 8, 4, 13. स्तनं ČA. 18. SPR.
 1233. ऋज्ञनं 2518. AK. 1, 1, 2, 20. 2, 1, 18. VARĀH. BRH. S. 47, 11. 51, 43.
 52, 5. 54, 61. 68, 44. KATHAS. 26, 285. ČIČ. 9, 72. RĀGA-TAR. 1, 209. DHŪR-
 TAS. 83, 9. Am Ende eines adj. comp. f. शा KATHAS. 66, 157. PRAB. 67, 2.
 In der Stelle चतुर्हस्तं धनुर्दण्डो नाडिकायुगमेव च MĀRK. P. 49, 39 könnte
 man auch नाडिका युः trennen und beide Worte als Synonyme von च-
 तुर्हस्त fassen; vgl. 7). — 3) n. Doppel-Cloka, zwei Cloka, durch welche
 ein und derselbe Satz durchgeht, RĀGA-TAR. S. 3. 4. 6. 14. — 4) n. Ge-
 schlecht (von Menschen, daher gewöhnlich mit मानुष, मनुष्य u. a. ver-
 bunden, γένος ἀνθρώπων), sowohl Generation, als der durch Abstammung
 zusammengehörige Stamm: लं विश्वे (ad sensum) मानुषा युगेन्द्रं हृत्वते
 तविषं पतस्तुच: RV. 8, 46, 12. प्रायिनती मनुष्या युगानि 1, 92, 11. 103, 4.
 पद्म चरेन्नशो मानुषा युगा 144, 4. 2, 2, 2. विश्वे ये मानुषा युगा पात्ति मर्त्यं
 इषः 5, 52, 4. 6, 16, 23. 8, 51, 9. 9, 12, 7. 10, 140, 6. पर्यन्ता नाडिपा युगा
 मुङ्गा रङ्गासि दीपयः 5, 73, 3. 7, 9, 4. 10, 27, 19. युगे युगे 1, 139, 8. 3, 26, 3.
 6, 8, 5. 18, 8. 36, 5. 10, 94, 12. M. 10, 12. BHAG. 4, 8. परं RV. 1, 166, 13. उ-
 त्तर 3, 33, 8. 10, 72, 1. उपर 7, 87, 4. देवानां पूर्वे युगे 10, 72, 1. सप्तमिः यु-
 गेत्रिर्दितिरूपं प्रैत्पर्यं प्रयाम् das erste Geschlecht 9. दीर्घतमा मामत्येऽहं
 ज्ञानान्दशमे युगे। श्रयामद्य युतीर्णा ब्रह्मा भेत्ति सारथिः in der zehnten Ge-
 neration entweder von einer wunderbaren Langlebigkeit oder von
 einer, sonst unbekannten Genealogie zu verstehen, 1, 138, 6. त्रियुग n.
 eine Periode von drei Generationen: या श्रोण्यदि: पूर्वा ब्राता देवे-यन्निक्रि-
 युगं पुरा RV. 10, 97, 1. NIR. 9, 28. शा सप्तमायुगात् M. 10, 64. JÄGN. 1, 96.
 चतुर्विशे युगे HARIV. 2323. सहस्रयुगर्यये MBa. 2, 72. प्रतर्तन्युगमन्य-
 युगात् 5, 1873. सुबहूनि युगानि 14, 2776. युगशतपर्वितान् ČA. 193. यु-
 गर्यागते काले Spr. 3619. पूर्वयुगे HARIV. 1013. प्राजापत्ये (so die ed.
 Bomb.) MBn. 12, 4176. ब्रह्म, तत्रस्य Zeitalter der Br., der Ksh. HARIV. 11808. वैकुण्ठलं च देवेषु कञ्जकं मानुषे युगे (मानुषेषु च die neuere Ausg.) so v. a. unter den Menschen 2379. पुरुषः m. Generation MAHOPAN.
 in Ind. St. 2, 8, N. 2. — 5) n. eine Periode von fünf Jahren (पञ्चके युगे
 PANĀK. BR. 17, 13, 17), insbes. ein Lustrum im 60jährigen Jupitercyklus:
 संवत्सराः पञ्च युगम् MBn. 2, 455. SUĀRA. 1, 19, 3. 19. WEBER, ĜOT. 23. 26.
 88. 93. NAX. 2, 334. VP. 224. सत्त्वो वत्सरास्तथा। तपाणा लता मुहूर्ताश
 निमेषा युगर्ययाः || MBn. 13, 627. VARĀH. BRH. S. 2, S. 4, 8, 21. 26, 31.
 33. 35. 37. fgg. — 6) n. Weltperiode, Weltalter, Cyclus, deren vier
 (nämlich Kṛta oder Satja, Tretā, Dvāpara und Kali) ein Welt-
 leben bilden; s. Roth, Ueber den Mythos von den Menschengeschlechtern, S. 24. fgg. AK. 3, 4, 8, 25. 14, 71. H. an. MED. शृते ते युतं हायुनान्दे

VI. Theil.

युगे त्रीणि चतुर्वारि कृएमः AV. 8, 2, 21. M. 1, 68. 85. 9, 301. JÄGN. 3, 173.
 MBn. 6, 387. fgg. HARIV. 513. fg. 12322. SŪRJAS. 1, 8. 9. 17. 18. 20. 22. fg.
 29. 33. fg. 37. 46. 56. 3, 9. 13, 18. VP. 23. BHAG. P. 4, 6, 31. 3, 11, 20. 22.
 22, 36. चतुर्युग n. die vier Weltalter gaṇa पात्रादि zu P. 2, 4, 17, Vārtt.
 4. VOP. 6, 53. AK. 3, 6, 1, 3. M. 1, 71. MBn. 12, 41227. HARIV. 316. SŪRJAS.
 1, 15. fg. Verz. d. Oxf. H. 21, b, N. 2, 44, b, 25. BHAG. P. 3, 11, 18. कृतं यु-
 गम् M. 1, 69. 81. 9, 302. MBn. 3, 11234. fgg. 12831. HARIV. 311. 11304.
 SŪRJAS. 1, 23. VARĀH. BRH. S. 4, 26. प्रथम भुग. P. 6, 10, 16. आदि० RĀGA-
 TAR. 1, 341. त्रेतायुगे युगे R. 7, 76, 36. द्वापरे युगम् M. 9, 302. द्वापरे युग-
 युपे HARIV. 11316. कल्पा युगे 11321. M. 1, 86. कष्ठे युगम् VET. in LA. (III)
 30, 2. ○सहस्र NIR. 14, 4 = BHAG. 8, 17. देवानाम् M. 1, 71. देविका 72. 79.
 देव AK. 1, 1, 3, 21. H. 160. दिव्य ebend. MBn. 12, 7575. AK. 1, 1, 3, 22.
 — 7) n. als Längenmaass = vier Hasta H. an. (wo ○चतुर्वके st. चतुर्ये
 zu lesen ist) und MED.; vgl. oben u. 2) am Ende. — 8) n. Bez. der Zahl
 vier ČAUT. 33. 42. SŪRJAS. 8, 3. der Zahl zwölf Ind. St. 8, 166. — 9) n.
 Bez. eines best. Standes —, einer best. Configuration des Mondes VARĀH.
 BRH. S. 4, 12. fg. — 10) n. Bez. einer best. Nābhasa-Constellation (von
 der Klasse Sāmīkhajajoga), wenn nämlich alle Planeten in zwei Häu-
 sern stehen, VARĀH. BRH. 12, 10. 19. — 11) eine best. Arzneipflanze, =
 वृद्धि H. an. MED. — Vgl. श्रनुयुगम्, ईशायुग (unter ईश), उरु०, कलि०,
 गो०, चतुर्युग (चतुर्युगां) MBa. 1, 7343 schlerhaft für चतुर्युगां, wie die ed.
 Bomb. liest), त्रिं० (adj. auch BHAG. P. 3, 16, 22. 8, 17, 25), त्रेता० (unter
 त्रेता), देव० (auch NIR. 12, 41), धर्म०, पञ्च०, मनु०, महा०, सत्य०.
 युगकोलक (युग + को०) m. P flock am Joche AK. 2, 9, 14. H. 737. HA-
 LĀJ. 2, 420.
 युगत्य (युग + 2. त्य) m. Ende eines Juga, Weltende R. 3, 30, 37.
 Verz. d. Oxf. H. 117, a, 4. BHAG. P. 8, 24, 31.
 युगधर (युगम्, acc. von युग, + धर) 1) adj. (f. शा) das Joch tragend (?)
 MBn. 13, 3833. सत्यादियुगं धारयति ताः NILAK. — 2) m. n. Deichsel
 AK. 3, 6, 1, 35. 2, 8, 2, 25. H. 736. HALĀJ. 2, 292. सहू० adj. MBn. 6, 1956.
 सयुगबन्धुर ed. Bomb. — 3) m. Bez. eines best. über Waffen gesprochenen
 Zaubergrüches R. GOR. 4, 31, 8. — 4) m. N. pr. P. 4, 2, 130. pl. N. pr. eines
 Volkes MBn. 4, 12. VARĀH. BRH. S. 32, 19. VP. 187, N.; vgl. P. 4, 1, 173. SCH.
 sg. N. pr. eines Fürsten HARIV. 9207. 1933 (wo nach सात्यकिः in der
 älteren Ausg. ausgesunken ist: युग्यानस्य भूमिस्तस्य भवत्सुतः | भूमिर्युगं-
 धरः पुत्र इति वंशः समाप्तये ||). VP. 433. BHAG. P. 9, 24, 14. eines Ber-
 ges P. 3, 2, 46. SCH. ČABDAR. im ČKDA. BURNOUF in Lot. de la b. I. 842.
 युगंधरे दधि प्राश्य MBn. 3, 10521. 8, 2062. eines Waldes PANĀK. 1, 10,
 48. — Vgl. पैगंधर, पैगंधरक, पैगंधराया, पैगंधरि.
 युगपत्र (युग + 2. पत्र) m. N. pr. eines Gandharva MBn. 1, 4812. HA-
 RIV. 14137.
 युगपत्र (युग + पत्र Blatt) m. Bauhinia variegata H. 1132. ○पत्रक
 m. dass. AK. 2, 4, 2, 3. ○पत्रिका f. Dalbergia Sissoo Roxb. TRIK. 2, 4, 22.
 — Vgl. युगमपत्र.
 युगपद्, nach Andern युगपद् युग + 2. पद्) adv. gaṇa स्वरादि zu P.
 1, 1, 37. gleichzeitig, zugleich (urspr. in demselben Joch stehend, neben
 einander); Gegens. क्रमशस्, पृथक्. AK. 3, 5, 22. युगपद्गुप्तव न. 1, 2.
 ○पद्गुप्त KĀT. ČA. 1, 3, 1. 7, 1. 2, 4, 25. 5, 19. 3, 6, 17. ○पत्कमन् LĀT. 1,